

Централізована бібліотечна система
Деснянського району м. Києва

Бібліотека № 115 для дітей

Чарівний світ поезії народів Сходу

(за проектом «Читаючи, подорожуй світом!»)

**Рекомендаційний список літератури
для користувачів 6-8 класів**

Київ-2017

Допитливе читацьке товариство!

Поезію Сходу можна назвати золотою сторінкою у книзі світової літератури. Давньосхідні класики збагатили поезію не тільки різноманітними жанровими формами, але й внесли до неї неповторну філософську мудрість. Крізь століття поезія Сходу несе в собі поняття любові й дружби, мужності духу й справедливості, любові до батьківщини й рідної мови.

Бібліотека пропонує Вашій увазі рекомендаційний список літератури під назвою **«Чарівний світ поезії народів Сходу»** за загальносистемним проектом Деснянської ЦБС **«Читаючи, подорожуй світом»** (до року сталого розвитку міжнародного туризму в Україні).

Матеріал у списку подано за період з **1981–2016 роки**. Джерела у списку згруповані за **алфавітом прізвищ авторів та назв творів**.

Якщо хочете дізнатися більше за темою, звертайтеся до розділів *книжкового фонду, періодичних видань та систематичного/електронного каталогу*.

Укладачка: Проценко А. М.

Відповідальна за випуск: Приходько Н. О.

Контактна інформація:

Адреса: м. Київ, вул. Бальзака, 28.

Телефон: (044)515-61-70, 547-20-62

e-mail: library115@ukr.net

веб-сторінка: <http://desnabib.kiev.ua>

<https://www.facebook.com/lybra115>

Основні жанри Східної поезії

Творчість східних поетів представлена різноманітними специфічними жанрами та стилістичними особливостями.

Найвищою поетичною формою арабської, тюркомовної та перської класичної поезії вважалася урочиста *касида*. Майстрами цього жанру визнано таких поетів, як Рудакі, Алішер Навої та ін.

Як відгалуження касиди у 7 ст. формується ще одна поетична форма — *газель*. Спочатку газель була винятково любовним віршем, пізніше тематика жанру збагатилася картинами природи, сценами дружніх прогулянок, роздумами про тлінність життя й мінливість долі. В жанрі газелі прославилися: Сааді, Гафіз, Джамі, Навої, Рудакі та ін.

Стислість й образність притаманні довершеним за змістом чотиривіршам — *рубаї*, світову популярність яким принесла творчість Омара Хайяма.

Поетичні жанри регіонів Південно-Східної Азії (а саме: Китай, Японія), вирізняються особливою своєрідністю.

Два основні жанри японської поезії *танка* - п'ятивірш та *хоку* (хайку) – тривірш, видозмінювались від початку формування і до сьогодення. Неперевершеним майстром хоку вважається Мацуо Басьо, який складними художніми методами створив і розвинув основні принципи цих віршів. Йдеться про

принципи *сабі* й *сопі* – одне в іншому, тобто передчуття присутності. Або фуекірюко – вічно змінне та вічно постійне, яке є єдиним за принципом та мінливим за формою. Мацуо Басьо став гордістю свого часу і взірцем наслідування для наступних поколінь.

Основні жанри китайської поезії доби Середньовіччя — *ши* і *ци*. *Ши* — вірші з дворядковою строфою, де кожен рядок складається з чотирьох, п'яти або семи слів. Лірична форма **ши** проіснувала досить довго, вона не відкинута й сучасними китайськими поетами. **Ци** на відміну від **ши**, складаються з нерівних рядків. Вірші у формі *ци* створювалися на певну мелодію, тому музикальність є характерною ознакою творів.

Століттями шліфувалося уміння східних поетів у короткій, але точній фразі висловлювати глобальну за значущістю та переконливістю думку.

Східну поезію всіх жанрів ви обов'язково зможете знайти у фондах бібліотеки. Тож бажаємо приємного читання!

Рекомендована література:

Басьо, Мацуо. Поезії [Текст] / Мацуо Басьо ; пер. з яп., вступ. ст., прим. В. О. Панченка. – Київ : Веселка, 2016. – 312 с. : іл. – (Програма «Українська книга» 2016 року).

Тексти подаються японською та українською мовами. Видання ілюстровано численними гравюрами класичних японських художників, котрі, як і хоку, передають мимовільне поетичне враження від побаченого, додають ще більше глибини

*філософським афоризмам поета, вияскравлюють його щиро-
наївне захоплення красою навколишнього світу.*

Восточная поэзия [Текст]. [В 2 т.] Т.1. Рудаки, Унсури, Фаррухи, Асади, Носир Хисроу, Санаи, Хакани, Аттар, Фирдоуси, Абу Али Ибн Сина, Манучехри, Баба Тахир, Омар Хайам, Анвари, Низами, Камаладдин Исфакхани / вступ. ст. И. Брагинского. - Москва : Terra-Книжный клуб ; Литература, 2002. - 511 с.

Грузинские романтики: Александр Чавчавадзе, Григол Орбелиани, Николоз Бараташвили, Вахтанг Орбелиани [Текст] : сборник / сост. Х. Гагуа. – Москва : Худ. лит., 1989. – 286 с. – (Классики и современники).

Грузинський верліб [Текст] : [добірка віршів грузинських поетів] / Одішарія, Гурам [та ін.] ; з груз. пер. Р. Чілачава // Літературна Україна. - 2017. - 20 квіт. (№ 16). - С. 10.

Гурамішвілі, Д. Поезії [Текст] : пер. з груз. / Давід Гурамішвілі ; худож. В. Овчинников. – Харків : Прапор, 1993. - 271 с.

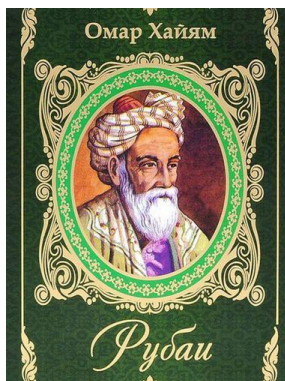
Из монгольской поэзии XX века [Текст] : пер. с монг. / сост. Г. Михайлова. – Москва : Худ. лит., 1981. – 278 с. – (Поэзия Востока XX века).

Ілляшенко, М. А. Мацуо Басьо і його поетичний дар [Текст] : конспект уроку // Зарубіжна література в школах України. - 2011. - № 1. - С. 57.

Козієва, В. Аналітико-інтерпретаційне дослідження поезії Лі Бо "Сосна біля південної галереї" [Текст] // Зарубіжна література в школах України. - 2017. - № 3. - С. 19-21.

Лі Бо, (701-762). Мацуо Басьо, (1644-1694) [Текст] : поезії // Зарубіжна література : 5 клас / упоряд. Б. Б. Щавурський. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2000. – С. 138-166.

Ніколенко, О. М. Філософія життя у китайській та японській літературах [Текст] : посіб. для вчит. / О. М. Ніколенко, І. О. Філіна. - Харків : Ранок; Веста, 2003. - 190 с. - (Бібліотека вчителя зарубіжної літератури).

Омар, Хайям. Рубаї [Текст] / Омар Хайям ; упоряд. та вступ. ст. Л. Чічановської ; іл. П. Буніна. – Київ : Грамота, 2003. - 319 с.

Книги Омара Хайяма - це перш за все цікаві філософські твори, в яких заховані думки і ідеї, які анітрохи не втратили актуальності в сучасному світі. І хоча за життя автор більше був відомий як вчений, сьогодні найбільш

затребувані саме його художні твори: поезія, афоризми, роздуми.

Омар Хайям в кругу мудрости [Текст] : сборник поэтической мудрости Средневекового Востока / худож. Л. Хлевная. – Симферополь : Реноме, 1999. - 381 с. : ил. - (Интеллектуальная библиотека).

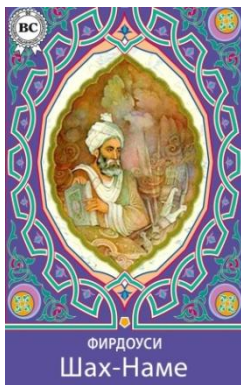
Певец восточной мудрости [Текст] : к 570-летию со дня рождения узбекского поэта Низамаддина Алишера Навои // Шкільна бібліотека. - 2011. - № 1. - С. 18.

Персько-таджицька література [Текст] : твори Рудакі, Фірдоусі, Хайяма, Румі, Нізамі, Сааді, Гафіза, Джамі / упоряд., передм. та прим. Г. І. Халимоненка. - Київ : Грамота, 2005. - 359 с. : портр. - (Шкільна бібліотека).

Рьокан. Вибрані поезії [Текст] : [японська поезія] / пер. з яп. І. Бондаренка. – Київ : Грані-Т, 2008. – 264 с.

Семь самоцветов Востока [Текст] : антология восточной классической поэзии (библейская, арабская, персидская, тюркская, индийская, китайская, японская поэзии) / сост. Н. Б. Кондырева. – Москва : Школа-Пресс, 1995. – 640 с. – (Круг чтения: Школьная программа).

Сто красвидів малювали хмари [Текст] : літ.-худож. вид. / пер. з яп. І. Бондаренка ; іл. В. Гукайла. – Київ : Грані-Т, 2007. – 48 с.

Фирдоуси. Шах-Наме [Текст] ; Сказание о Рустаме / пер. с фарси-тадж. В. Державина. – Москва : Худ. лит., 1980. – 477 с. – (Классики и современники).

*Видатна пам'ятка персько-таджицької літератури,
національний епос іранських народів.*

Церетелі, А. Лірика [Текст] / Акакій Церетелі ; упоряд. та передм. Р. Чілачавії. – Київ : Головна спец. ред. літ. мовами нац. меншин України, 2000. – 150 с. : портр. - (Джерела духовності). - Текст груз. та укр. мов.

Чілачава, Рауль Шалвович. Дві столиці [Текст] : українська творчість грузинського поета : поезії, переклади, маргіналії, есе, монографії / Чілачава Р. Ш. – Київ : Академія, 2002. - 511 с.

Японська класична поезія [Текст] / передм., пер. з яп. І. Бондаренка ; худож. Б. Бублик, В. Мурликін. - Харків : Фоліо, 2007. - 414 с. : іл. - (Бібліотека світової літератури).

У даному виданні вміщені різноманітні жанри японської поезії. Книга ілюстрована малюнками класичної японської гравюри.

Японская поэзия [Текст] : пер. с яп. / сост., вступ. ст., коммент. и прим. Т. Соколовой-Делюсиной. – Санкт Петербург : Северо-Запад, 2000. – 662 с. - (Золотой фонд японской литературы).

Східна поезія – це цілий світ, казковий і дивовижний, пронизаний тонким ліризмом і глибиною почуттів, який нагадує легкий дотик вітерцю, що несе тонкий запах жасмину або прекрасної троянди, магнолії або кипариса. І разом з тим вона, як полум'я вогню – непереможна, пристрасна, яка нікого не залишає байдужим.